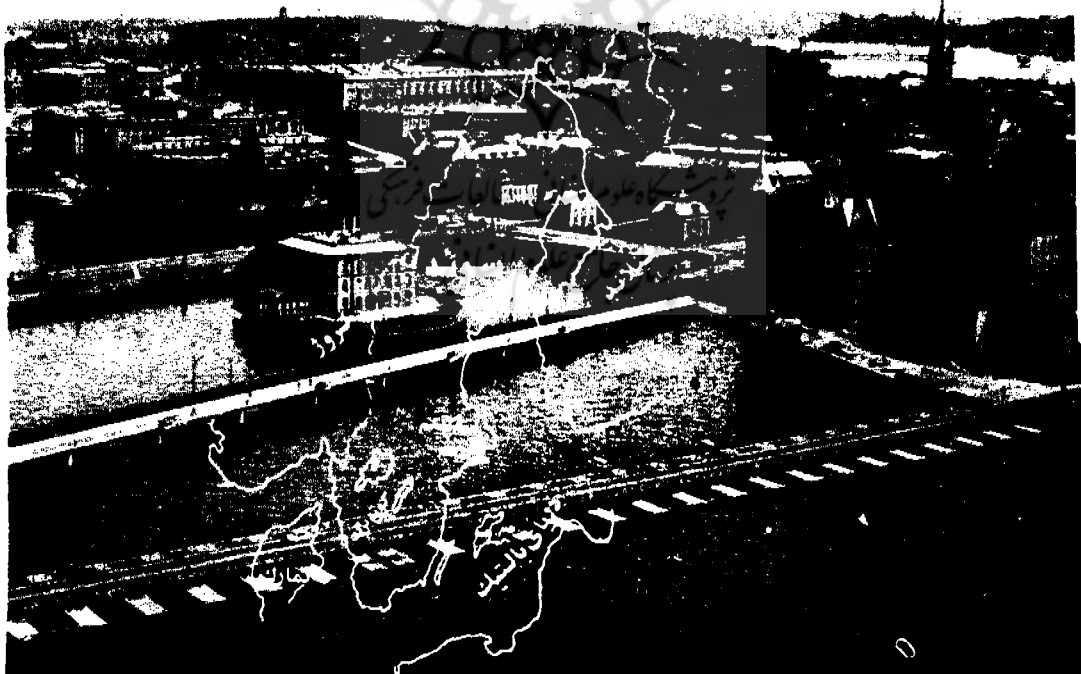

نظری اجتماعی به اوضاع طبیعی، اجتماعی و اقتصادی سوئد

مقدمه:

نوع زندگی مردم سوئد و موفقیت‌هایی که در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بدست آورده‌اند، مدتهاست که مورد توجه بسیاری از مردم دنیا واقع شده است، بطوریکه حتی برخی کشورهای جهان نیز در صدد می‌باشند تا با استفاده از تجربیات این کشور و طرح «سوسیالیسم سوئد» پاسخی جهت حل بحرانهای

اقتصادی و معضلات اجتماعی خود بیابند.^۵ در جهان معاصر، کشور سوئد، تداعی کننده واژه‌هایی چون رفاه و پیشرفت می‌باشد. ثبات سیاسی، اقتصاد صنعتی پیشرفته، سیستم تأمین اجتماعی فراگیر و جامع و پیروی از سیاست بیطرفی در عرصه بین‌المللی، از جمله ویژگیهای عمده این کشور به شمار می‌رود، و ویژگیهایی که باعث گردیده‌اند امروزه کشور سوئد در میان سایر کشورهای پیشرفته صنعتی، بعنوان یکی از بهترین نمونه‌های مدرنیسم و دموکراسی در جهان مطرح باشد. ثبات سیاسی سوئد، ثباتی است سنتی که ریشه در بنیادهای سیاسی - اجتماعی این کشور دارد. حزب سوسیال دموکرات سوئد (حزب حاکم) از سال ۱۹۳۲ تا ۱۹۷۶ (با استثنای چند سال) همواره حکومت را در اختیار داشته و پس از سال ۱۹۸۲ نیز پس از یک دوره ۶ ساله، مجدداً در رأس حکومت قرار گرفته است. بطور حتم یکی از علل موفقیت‌های مردم این کشور آن است که از گذشته خود نبریده‌اند. و

وضعیت کنونی آنها نتیجه سیر تحولی دیرین است. تحولی که بر سر راه خود دگرگونیهای ناگهانی ندیده (سوئد از سال ۱۸۱۴ تا به امروز در هیچ جنگ و واقعه مشابهی درگیر نبوده است).

بهترین نمونه که نشانگر وجود سنت و تمرین سیاسی در سوئد می‌باشد، متون قوانین اساسی این کشور است. قوانین اساسی که نه بدنبال یک واقعه قهرآمیز تاریخی و طبعاً تحت تأثیر مستقیم زمان محدود و استثنایی - بصورت عجولانه - تدوین شده باشند بلکه از تعدادی متون مختلف تشکیل گردیده که از قرن چهاردهم تا کنون هر یک به مناسبتی و به منظور پاسخگویی به یک سلسله احتیاجات جدید یکی بعد از دیگری بوجود آمده‌اند و هر کدام مانند علامتی نشانگر آند که راه طی شده از کجا آغاز گردیده و تا کنون به کجا انجامیده است، (هنوز قسمتهایی از قانون اساسی همان است که در سال ۱۸۰۹ تدوین گردیده است).

ثبات سیاسی، اجرای یکی از

۵ غرض از تحریر این سطور، صرفاً توصیف واقعیت‌هاست و نه قضاوت درباره اصول و ارزشها و احیاناً الگو قرار دادن راههای رشد و توسعه اقتصادی کشوری خاص. چرا که معتقدیم هر کشوری راههای رشد و ترقی را باید به انکاء مقتضیات و ویژگیهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی خود طی نماید و تجربیات سایر کشورها تنها راهنمایی است در مسیر پر پیچ و خم این مسیر ترقی و تکامل، کما اینکه در صفحات بعد خواهیم دید که سوئد علی‌رغم پیشرفتهای چشمگیر اقتصادی و اجتماعی، از نابسامانیهای اخلاقی و روحی رنج می‌برد که امروزه از جمله مشکلات اساسی این گونه کشورهاست.

خالصترین قواعد دموکراتیک موجود و بالاخره کسب احترام و آبروی بین المللی همگی تا حدود زیادی معلول و یا بعبارت صحیح تر دستاورد موفقیت اقتصادی مستحکم و در عین حال متحرک کشور سوئد است، در واقع تحرک اقتصادی و بویژه عدالت اجتماعی که شاخص اساسی اش توزیع عادلانه ثروت است، زیربنای دموکراسی سوئد را تشکیل می دهد. در یک جمع بندی کلی باید بگوییم که در سوئد، ثبات سیاسی و تحرک اقتصادی جامعه ای را بوجود آورده که در آن انسان بطور کامل از مواهب طبیعی و مادی برخوردار است، جامعه سوئد دیرزمانی است که به نقطه دلخواه (Optimum) رسیده و هدف حزب سوسیال دموکرات که تحقق دولت رفاه (Welfarestate) بوده تأمین گردیده است. بنابراین در صورت ظاهر این جامعه می بایست جامعه ای باشد بی معضل و بی مشکل، در حالیکه واقع امر طور دیگری است. سالهاست که کشور سوئد (و دیگر کشورهای اسکاندیناوی) دچار مشکلات و معضلات خطیری شده اند. این مشکلات علل بسیار گوناگون و پراکنده ای دارند که هم اکنون مورد مطالعه جامعه شناسان و روان شناسان می باشند. خستگی ناشی از یکنواختی و افسردگی، گسترش بیش از حد

ماشین و از بین رفتن نقش و بهره انسان، فرورمردگی روحیه خلاقه انسانی و بالاخره فقدان هدف و غایتی در زندگی فوق رفاه مادی، بخشی از عوامل سرگردانی فعلی جامعه سوئد و جوامع مشابه، را تشکیل می دهند. شک نیست که بعضی از علل که بر شمرده شد، نتیجه و زاییده نظام اجتماعی می باشند که در این کشور حاکم است و بعضی دیگر در رابطه با نظام مذکور، معلول فروریختن ارزشهای پیشین جامعه اند که هنوز بوسیله ارزشهای تازه جانشین نشده اند. نتیجه آنکه انسان سوئدی با وجود تمتع از بهره های وافر مادی، در درون خود احساس خلاء شدید معنوی می کند.

در اینجا به منظور آشنایی بیشتر با کشور سوئد، ضمن بررسی ویژگیهای طبیعی انسانی و بویژه سیستم تأمین اجتماعی این کشور، مروری خواهیم داشت بر بخشهای مختلف اقتصادی سوئد. امید است طی دو شماره ماهنامه، اطلاعاتی هر چند اجمالی لکن قابل استفاده از این کشور در اختیار خوانندگان عزیز قرار دهیم.

ویژگیهای طبیعی:

کشور سوئد واقع در شمال قاره اروپا^۱ بعد از شوروی، فرانسه و اسپانیا چهارمین

۱ - کشورهای شمال قاره اروپا، شامل سوئد، نروژ، فنلاند، دانمارک و ایسلند به کشورهای

نوردیک (Nordic) موسوم می باشند.

کشور از نظر وسعت در این قاره می‌باشد. این کشور که در شبه جزیره اسکاندیناوی (Scandinavia) واقع شده، از طرف غرب و شمال غربی با نروژ، شمال شرقی با فنلاند، شرق با خلیج بوتنیا (Bothnia)، جنوب شرقی با دریای بالتیک (Baltic) و جنوب غربی با دریای شمال (تنگه اسکاژ راک) هم‌مرز می‌باشد. یک راه باریک دریایی در جنوب غربی، حدفاصل این کشور با دانمارک است. حدفاصل شمال و جنوب سوئد (طول کشور) حدود ۱۶۰۰ کیلومتر و طول کل مرزهای این کشور اعم از ساحلی و زمینی ۹۸۱۷ کیلومتر می‌باشد. مساحت کل کشور سوئد ۴۴۹۹۶۴ کیلومتر مربع است. سوئد از نقطه نظر ویژگیهای طبیعی به چهار منطقه عمده تقسیم می‌گردد:

- ۱ - کوهستانهای شمالی و دریاچه‌های متعدد و گوناگون واقع در این کوهستانها.
- این منطقه به نورلند (Norrland) موسوم است.
- ۲ - زمینهای پست سوئد مرکزی موسوم به اسویلند (Svealand)
- ۳ - زمینهای نسبتاً بلند موسوم به اسمالند (Smaland)
- ۴ - جلگه کوچک و حاصلخیز اسکین (Skane) که در منتهی الیه جنوب سوئد

واقع شده است. این دو منطقه اخیر مجموعاً به گوتالند (Gotaland) موسوم می‌باشد.

به عبارت دیگر سوئد از سه منطقه شمالی (نورلند)، مرکزی (اسویلند) و جنوبی (گوتالند) تشکیل شده است.

مرتفع‌ترین قله سوئد در سرزمین لاپلند (Lapland) - شمالی‌ترین ناحیه سوئد که خارج از مدار قطبی می‌باشد و حدوداً ۱۵ درصد از خاک این کشور را دربر می‌گیرد - قرار گرفته‌اند. همچنین رودخانه‌های منطقه شمالی از کوهستانهای همین منطقه سرچشمه گرفته و به دریای بالتیک (در جنوب شرقی) می‌ریزند. دریاچه‌های بزرگ و کوچک مهمترین ویژگی زمینهای پست مرکزی می‌باشد. در سوئد بیش از ۹۰ هزار دریاچه وجود دارد که وسیع‌ترین آنها دریاچه ونرن (Vänern) است که ۲۱۵۶ مایل مربع وسعت دارد.

رودخانه گوتا (Gota) که دریاچه ونرن را به بخش کاتگات (Kattegatt) و دریای شمال (در حوالی گوتنه برگ (Goteborg)) متصل می‌سازد، مهمترین رودخانه ناحیه جنوبی سوئد می‌باشد. قابل ذکر است که اکثر رودخانه‌های سوئد غیرقابل کشتیرانی هستند، لکن مهمترین وسیله جابجایی و انتقال تنه بریده شده درختان در سوئد

رودخانه‌ها می‌باشند که از این بابت نقش بسیار مهمی در اقتصاد این کشور برعهده دارند. از نقطه نظر آب و هوا، بطورکلی کشورهای اسکاندیناوی از جریان آب گرم گلف استریم (Golfstream) بهره‌مند می‌باشند. از طرف دیگر حدود ۱۵ درصد از خاک سوئد در شمال مدار قطبی واقع شده است. از این رو تفاوت آب و هوای مناطق شمالی و جنوبی این کشور زیاد می‌باشد. حرارت بادهای غربی جریان گلف استریم یکنوع آب و هوای قاره‌ای مشابه شوروی در سوئد بوجود آورده بطوری که زمستانها، بسیار سرد و تابستانها گرم است. منطقه کوهستانی نورلند، هشت ماه از سال پوشیده از برف است در حالیکه متوسط طول زمستان در اسمالند سه ماه و در اسکین یک یا کمتر از یکماه می‌باشد^۱. در نواحی شمالی سوئد که بالاتر از مدار قطبی قرار دارد، بین بیست و ششم ماه مه تا هجدهم ژوئیه خورشید در آسمان غروب نمی‌کند و در بیست و یکم ژوئن درها پاراندا «Haparanda» (شمال خلیج بوتنیا) طول روز ۲۳ ساعت می‌باشد و در اسکین ۱۷ ساعت. روزهای طولانی (شفق twilight) از ویژگیهای کشور سوئد و سایر کشورهای هم‌مدار می‌باشد.

تنوع گیاهی در سوئد بسیار زیاد است، بطوری که حدود ۵۸ درصد از خاک این کشور پوشیده از جنگل و انواع درختان می‌باشد. بطورکلی از نقطه نظر پوشش گیاهی سوئد را به چهار منطقه عمده تقسیم می‌کنند: نواحی کوهستانی «Alpine»، جنگلهای غان (Birch woods)، جنگلهای درختان سوزنی برگ (کاج و سرو) و مناطق جنگلی ساحلی.

درختان سوزنی برگ که بیشتر در نواحی شمالی و زمین‌های پست مرکزی واقع شده‌اند، حدود ۵۰ درصد از خاک سوئد را پوشانده‌اند.

— ویژگیهای انسانی: —

— تعداد جمعیت و تغییرات آن: —

سنت سرشماری در سوئد از سال ۱۷۴۹ هنگامی که جمعیت کشور ۱,۷۸۰,۰۰۰ نفر بوده، معمول گردیده است، بین سالهای ۱۸۱۰ تا ۱۸۵۰ جمعیت سوئد به لحاظ عواملی چون محیط صلح آمیز و واکنش کردن در مقابل آبله از ۲,۴۰۰,۰۰۰ نفر به ۳,۵۰۰,۰۰۰ نفر افزایش یافته است.^۲

در پایان دسامبر ۱۹۸۸، جمعیت این کشور ۸,۴۵۸,۸۸۸ نفر بوده

1) The New Encyclopedia Britannica, Volume 17, p.847.

2) *Encyclopedia Britannica*, Vol. 21, 1973, p. 498.

است.^۱

است - ساکن می‌باشند. بیش از ۱/۳ جمعیت کشور در سه شهر استکهلم^۲ (پایتخت سوئد) گوته‌برگ^۳ و مالمو^۴ زندگی می‌کنند.

تراکم جمعیت در نواحی جنوبی (گوتلند) ۴۶ نفر در هر کیلومتر مربع، در نواحی مرکزی (اسویلند) ۳۹ نفر در هر کیلومتر مربع و در نواحی شمالی (نورلند) ۵ نفر در هر کیلومتر مربع می‌باشد. تراکم جمعیت در سراسر کشور بطور متوسط ۲۰ نفر در هر کیلومتر مربع است.

در سوئد از سنین پنجاه سال به بالا تعداد زنان از مردان و برعکس در سنین کمتر از ۵۰ سال تعداد مردان از زنان بیشتر می‌باشد. در این کشور به لحاظ نرخ رشد طبیعی پایین جمعیت و سطح بهداشت بسیار بالا، جمعیت سالمند (بالای ۶۵ سال) نسبت به کل جمعیت درصد بالایی را تشکیل می‌دهند (۲۲ درصد)^۵. از طرف دیگر تعداد جمعیت فعال (۶۴ - ۱۵) در این کشور با توجه به نیاز روزافزون به نیروی انسانی کم می‌باشد (۵۹ درصد). از این رو سوئد پس از جنگ

نرخ زاد و ولد و مرگ و میر در سوئد یکی از پایین‌ترین نرخها در جهان می‌باشد. نرخ رشد جمعیت در این کشور طی دهه ۱۹۷۰ بطور متوسط ۰/۲۵ درصد بوده که نسبت به متوسط نرخ رشد دهه ۱۹۶۰ (۸٪ درصد) کاهش داشته است. طبق برنامه‌ریزیهایی که صورت گرفته قرار است که تا سال ۲۰۰۰ نرخ رشد جمعیت از اینهم پایین‌تر بیاید. نرخ رشد طبیعی جمعیت در سوئد بسیار پایین است و بخش مهمی از نرخ رشد جمعیت در این کشور معلول مهاجرت‌های خارجیان به سوئد است که حدود ۹/۲ درصد از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند. بطور کلی سالانه حدود ۶۰۰۰ نفر به جمعیت سوئد اضافه می‌گردد.

توزیع جغرافیایی جمعیت با اینکه دقیقاً متناسب با وضع جغرافیایی و اقلیمی این سرزمین می‌باشد لکن در مناطق متفاوت سوئد بسیار ناهماهنگ است. بطوریکه بیش از ۹۰ درصد جمعیت در نیمه جنوبی کشور - که از لحاظ اقلیمی معتدل‌تر

1) Economic Intilligence Unit (EIU), *Country Profile, Sweden 1989/90*, p. 2.

2) Stockholm

3) Gothen Burg.

4) Malmo

5) IMPOD, *Exporter's Guide to sweden* (stockholm 1985). p.6.

جهانی دوم جهت تأمین نیروی انسانی مورد نیاز، مهاجرت به کشور را مورد تشویق قرار داده است. از نیمه دوم قرن نوزدهم، تعداد زیادی از مردم سوئد به کشورهای خارجی (بویژه آمریکا) مهاجرت کرده‌اند. بطوریکه طی سالهای ۱۸۶۰ تا ۱۹۱۰ بیش از یک میلیون سوئدی روانه دنیای جدید گردیده‌اند. البته روند مهاجرت به سوئد - که از یک سابقه تاریخی برخوردار بوده است - از سال ۱۹۱۰ فزونی یافته، بطوریکه در این سال تعداد مهاجرین خارجی به سوئد بیشتر از تعداد مهاجرین از سوئد به کشورهای دیگر بوده است. در سال ۱۹۳۰ روند مهاجرت کاملاً تغییر کرد به نحوی که سوئد بطور کامل به یک کشور مهاجر پذیر تبدیل گردید. در واقع روند فقر و شرایط نامساعد اجتماعی که سبب مهاجرت‌های عظیم مردم سوئد در نیمه دوم قرن نوزدهم گردیده بود، پس از جنگ جهانی اول و متعاقب افزایش قابل توجه در سطح رفاهی زندگی مردم، بطور کامل متوقف شد و سوئد به یک کشور مهاجر پذیر مبدل گردید.

بعد از جنگ جهانی دوم، تعداد مهاجرت‌ها به سوئد بطور چشمگیری افزایش یافت این مسئله معلول دو عامل بود: اول پایین بودن نرخ رشد طبیعی جمعیت سوئد و

متعاقباً کمبود نیروی انسانی مورد نیاز در صنایع و دیگر انگیزه‌های گوناگونی که مردم سایر کشورها را به زندگی کردن در کشور مرفه و پیشرفته‌ای چون سوئد ترغیب می‌کرد. در سال ۱۹۶۰، مهاجرت‌ها ۱/۳ از کل افزایش جمعیت سوئد را تشکیل می‌دادند و در اوائل دهه ۱۹۷۰ حدود ۵۰۰,۰۰۰ مهاجر در سوئد زندگی می‌کردند. این تعداد در پایان سال ۱۹۸۷ به ۷۷۵۹۳۵ نفر افزایش یافته است (رقمی حدود ۹/۲ درصد کل جمعیت کشور) بیشترین تعداد مهاجرین به سوئد را فنلاندیها تشکیل می‌دهند (البته اخیراً از تعدادشان کاسته شده است) سایر ملیتهای عمده‌ای که به سوئد مهاجرت می‌کنند را یونانیها، یوگسلاوها، ترکها و لهستانیها تشکیل می‌دهند.

البته از اواخر دهه ۱۹۷۰ دولت سوئد برای ورود مهاجرین و صدور مجوز کار محدودیت‌های شدیدی برقرار نموده است. مهاجرت‌هایی که اخیراً به سوئد صورت می‌گیرد، عمدتاً از وابستگان مهاجرین ساکن سوئد - که براساس قوانین مهاجرت سوئد، باید از بستگان درجه اول باشند - و یا پناهندگان سیاسی کشورهای امریکای لاتین، خاورمیانه و آسیای جنوب شرقی می‌باشند.

1) EIU, op. cit, p. 7.

— سیستم تأمین اجتماعی: یکی از عوامل عمده ای که در تأمین رفاه عمومی جامعه سوئد تأثیر بسزایی دارد، سیستم تأمین اجتماعی این کشور می باشد. موفقیت های اقتصادی، محیط صلح آمیز و ثبات سیاسی و اجتماعی در کنار سایر عوامل، باعث گردیده اند که امروزه کشور سوئد از نظر رفاه اجتماعی از جمله پیشروترین کشورهای جهان به شمار آید. نظام تأمین اجتماعی سوئد به گونه ای است که هر فرد سوئدی می تواند قانوناً از چند نوع بیمه و مقرری استفاده نماید. سیستم تأمین اجتماعی این کشور بسیار گسترده و فراگیر می باشد. توزیع مجدد و عادلانه درآمدها و جبران درآمدهای از دست رفته به لحاظ بیماری، از کارافتادگی، بیکاری، بازنشستگی، سالمندی و غیره، فلسفه اصلی تأمین اجتماعی این کشور را تشکیل می دهد. بطوری که اتباع سوئدی با برخورداری از بیمه های مختلف اجتماعی، قادر به بهره مندی از سطح زندگی مورد نظر جامعه سوئد می باشند.

بطور کلی سیستم تأمین اجتماعی در سوئد از هفت قسمت به شرح زیر تشکیل شده است:

۱ — مقرریهای اساسی (Basic Pensions)، نظیر مقرریهای سالمندان (بازنشستگی) مقرریهای از کار افتادگان، مقرری برای کودکان ناتوان و مقرری برای

خردسالان.

۲ — مقرریهای کمکی ملی (National Supplementary Pensions - ATP)

۳ — مقرریهای جزئی (Partiai Pensions)

۴ — بیمه بهداشت، شامل بیمه دندانپزشکی

۵ — بیمه والدین (حمایت از والدین)

۶ — بیمه خدمات جین خدمت

۷ — بیمه بیکاری

۱ — مقرریهای اساسی (پایه) کل

جمعیت کشور را تحت پوشش قرار می دهد. سن بازنشستگی در سوئد ۶۵ سال است، لکن هر فرد می تواند بین سنین ۶۰ تا ۷۰ سالگی خود را بازنشسته نماید، که البته میزان مقرری بازنشستگی در این محدوده سنی متغیر می باشد. مقرری از کارافتادگی به کسانی تعلق می گیرد که حداقل نیمی از توان کاری خود را از دست داده باشند. همچنین مقرری کودکان به خردسالانی تعلق می گیرد که یک یا هر دو والدین آنها فوت کرده باشند. در سوئد به زنان بیوه نیز مقرری تعلق می گیرد. میزان مقرری اساسی دارای یک حد پایه (Base amount) می باشد که براساس سطح قیمتها و سالانه تعیین می گردد. در سال ۱۹۸۶ این میزان ۲۳۳۰۰ کرون بوده است. قابل ذکر است که در سال ۱۹۸۶، حداکثر مقرری اساسی برای

سال‌مندان مجرد و زنان بیه ۴۸ درصد از این حد پایه و مقرری از کارافتادگی ۹۶ درصد از حد مزبور بوده است. چنانچه فرد سالمند هیچ نوع منبع درآمد دیگری (ویا بیمه دیگری) نداشته باشد، مقرری وی مشمول مالیات نخواهد بود.

۲ - مقرریهای کمکی ملی - این نوع مقرری (ATP) که از سال ۱۹۶۰ برقرار گردیده است تحت عنوان مقرری بازنشستگی و برحسب ۶۰ درصد از درآمد سالیانه گذشته، به افراد سالمند پرداخت می‌گردد. (درآمد سالیانه گذشته برحسب متوسط بالاترین درآمد ۱۵ سال گذشته فرد محاسبه می‌شود). حداکثر مقرری سالیانه که به افراد پرداخت می‌گردد، ۷/۵ برابر حد پایه (۲۳۳۰۰ کرون) یعنی ۱۷۴۷۰۰ کرون می‌باشد.

شرط لازم جهت برخورداری از این نوع مقرری، پرداخت حق بازنشستگی به مدت سی سال است. البته برای کسانی که قبل از سال ۱۹۲۴ بدنیا آمده‌اند، این مدت کوتاه‌تر می‌باشد. در سال ۱۹۸۷ حدود ۱/۶ میلیون نفر مقرری کمکی ملی دریافت می‌داشته‌اند.

۳ - مقرریهای جزئی: این سیستم افراد بین سنین ۶۰ تا ۶۵ سال را قادر می‌سازد تا

ساعات کاری خود را بتدریج کاهش دهند. این نوع مقرری تا ۵۰ درصد از درآمدی که بدین ترتیب کسر می‌گردد را جبران می‌کند. درآمد قابل تصرفی که از طریق کار پاره‌وقت و مقرری جزئی مجموعاً به افراد تعلق می‌گیرد، معمولاً بیش از ۸۰ درصد درآمدی است که افراد در صورت اشتغال تمام وقت خود بدست می‌آورند. در سال ۱۹۸۶ حدود ۳۷۰۰۰ نفر از این مقرری استفاده می‌کردند.

۴ - بیمه بهداشت (Health Insurance): بیمه بهداشت در سوئد، کلیه اتباع این کشور را دربر می‌گیرد. این بیمه شامل بیمه بیماری (Sickness benefit) است. که هزینه‌های دارو، مراقبتهای طبی، برخی اشکال درمانی، بیمارستان و مخارج مسافرت‌های مربوطه را تحت پوشش قرار می‌دهد. این تسهیلات در کنار سایر عوامل باعث گردیده است که مردم سوئد با وجود زندگی در یک طبیعت سرد، از امکانات بهداشتی کاملاً مطلوبی برخوردار باشند. در سوئد به لحاظ بالا بودن فرهنگ بهداشتی مردم و نیز تکیه بر پیشگیری امراض بجای درمان، مصرف دارو در مقایسه با سایر ممالک جهان بسیار پایین است. مرض سل که زمانی در سوئد بسیار شایع بود، امروزه بطور کامل ریشه کن شده است و امراضی

* نرخ رسمی برابری هر کرون در تاریخ ۶۸/۷/۹ معادل ۱۱/۵۵ ریال بوده است.

که در حال حاضر بیشتر موجب فوت مردم می‌شود - مانند دیگر کشورهای پیشرفته - سرطان، امراض دوره‌ای و غیره می‌باشد. در اکثر شهرهای سوئد، طبابت از طریق بیمارستانهای کوچک محلی - که زیر نظر شوراهای شهرستان هستند - صورت می‌گیرد و دولت مرکزی همه ساله کمک‌هایی جهت تأمین بخشی از هزینه‌های بیمارستان‌ها و بطورکلی طرح بیمه بهداشت به شوراهای شهرستان تخصیص می‌دهد.

بیمه‌های بیماری مشمول مالیات می‌باشند و در چهارچوب مقرری کمکی ملی محاسبه می‌شوند. بالاتر از درآمد ماهیانه ۶۰۰۰ کرون، این مقرری تا ۹۰ درصد از سقف مربوطه (در سال ۱۹۸۶، ۱۷۴۷۰۰ کرون بوده است) را در بر می‌گیرد.

در سال ۱۹۸۷ هزینه شخصی مشورت با پزشک که شامل رادیوگرافی و مخارج آزمایشگاه نیز می‌شد، حداکثر ۵۰ کرون بود. این هزینه برای طبابت خصوصی ۵۵ کرون بود که بقیه هزینه مربوطه از طریق سیستم بیمه بهداشت تأمین می‌گردید. اشخاصی که به مراقبتهای طبیی یا داروهای زیادتری نیاز داشته باشند، به ازاء هزینه‌های اضافی، از تسهیلات بیشتری برخوردار می‌باشند. از دیگر موارد بیمه بهداشت، بیمه دندانپزشکی

عمومی است که کلیه اتباع بالای بیست سال را در بر می‌گیرد. افراد کمتر از بیست سال از طریق سیستمی که توسط شوراهای شهرستان اداره می‌شود از امکانات دندانپزشکی رایگان برخوردار می‌باشند. برای افراد بالای بیست سال بیمه دندانپزشکی تا ۴۰ درصد از هزینه‌های مربوطه را تا سقف ۲۵۰۰ کرون و در صورتی که هزینه‌ها بیش از این میزان باشد تا ۷۵ درصد را تحت پوشش قرار می‌دهد. ۱۵ درصد از هزینه‌های بیمه اجباری بهداشت و بیمه دندانپزشکی از طریق کمک هزینه (grant - in - aid) و ۸۵ درصد مابقی از طریق سیستم تأمین اجتماعی، پرداخت می‌گردند. مستخدمین و صاحبان مشاغل آزاد مکلفند که ۱۹/۵ درصد از حقوق خود را بابت هزینه‌های تأمین اجتماعی بپردازند.

۵ - بیمه والدین (Parental Insurance) : این بیمه در واقع یک نوع حمایت مالی از والدین برای نگهداری از فرزندان خود در خانه به شمار می‌رود. این بیمه از دو قسمت تشکیل شده است: یکی جبرانی است که والدین را قادر می‌سازد به منظور نگهداری از طفل نوزاد خود کارشان را ترک نمایند (مقرری والدین^۱) و دیگر مبلغی است که به لحاظ اوضاع غیرقابل پیش بینی

1) Parental benefit

در موردی که یکی از والدین باید جهت نگهداری از فرزندشان در خانه بماند، پرداخت می‌گردد (مقرری اتفافی والدین^۱). مقرری والدین در رابطه با تولد یا فرزندخواندگی (adoption) در مجموع برای ۳۶۰ روز قابل پرداخت می‌باشد. برای ۲۷۰ روز، این مقرری مانند مقرریهایی است که جهت بیماری به اشخاص پرداخت می‌گردد، با یک حد تضمین شده ۴۸ کرون در روز. لکن برای ۹۰ روز باقیمانده، میزان مقرری پرداختی برای هر فرد تنها ۴۸ کرون می‌باشد. در مورد تولد نوزاد یا نوزادهای بعدی، این مقرری برای هر نوزاد بعدی از مدت ۱۸۰ روز - علاوه بر نوزاد اولی - قابل پرداخت می‌باشد. لازم به تذکر است که این مقرری به والدینی تعلق می‌گیرد که در خانه بمانند (البته یکی از والدین) و از کودک خود مراقبت نمایند. مقرری اتفافی والدین، به کسانی تعلق می‌گیرد که جهت مراقبت از فرزند بیمار خود در خانه می‌مانند (برای هر فرزند حداکثر ۶۰ روز در سال). این مقرری در مورد کودکان تا دوازده سال است، بدین صورت که والدین این کودکان به لحاظ بیماری طفل یا پرستاری مجبورند کار خود را ترک کرده و در خانه بمانند. این

نوع مقرری همچنین برای کودکان دوازده تا شانزده ساله‌ای که به دلیل بیماری خاص و یا ناتوانیهای جسمی و ذهنی به مراقبتهای ویژه‌ای نیاز دارند، نیز قابل پرداخت می‌باشد. این مقرری همچنین در مورد پدرانی که صاحب فرزند می‌شوند (اعم از تولد یا فرزندخواندگی) به صورت ده روز برای هر کودک نیز پرداخت می‌گردد. همچنین به منظور قادر ساختن اولیاء جهت رفتن به مدرسه یا مهد کودک و یا رسیدگی به فعالیت‌های فوق برنامه فرزندان خود، این مقرری به صورت دور روز در سال برای هر کودک و در مورد خردسالان چهار تا دوازده ساله قابل پرداخت است.

از طرفی در مورد زنان بارداری که در ماههای آخر بارداری می‌باشند و قادر به تقبل کارهای سخت بدنی نیستند، شرایطی بوجود آمده که در محل کار خود و بدون تغییری در میزان حقوق به کارهای سبک‌تری منتقل شوند و در مورد کسانی که چنین انتقالی میسر نیست، معادل حداکثر ۵۰ روز مقرری بارداری^۲ پرداخت می‌شود.

۵ - مقرری نگهداری^۳ برای کودکان ناتوان: والدینی که کودکان ناتوان در خانه دارند می‌توانند از این نوع مقرری استفاده

1) Occasional Parental benefit

3) care - allowance

2) Pregnancy benefit

هزینه‌های تأمین اجتماعی در سوئد

۱۹۸۴	۱۹۸۰	۱۹۷۰	
۱۴۷/۸	۹۷/۹	۱۹/۵	هزینه‌های سیستم تأمین اجتماعی (میلیارد کرون)
۱۸/۹	۱۸/۶	۱۱/۳	سهم هزینه‌های تأمین اجتماعی در تولد ناخالص داخلی (درصد)
۹۵	۶۸	۱۳	انتقالات تأمین اجتماعی به خانوارها (میلیارد کرون)
۲۴	۲۵	۱۴	سهم انتقالات در مصرف خصوصی (درصد)

The Swedish Budget, op. cit

ملی، این نوع مقرری را دریافت می‌داشتند.

۶ - بیمه صدمات حین خدمت (Occupational Injury Insurance)

قانون بیمه صدمات حین خدمت، کلیه مستخدمین و نیز صاحبان مشاغل آزاد را دربر می‌گیرد. در اصل این سیستم پوشش کاملی است برای اشخاصی که در حین کار صدمه دیده و درآمد خود را از دست داده‌اند. میزانی که برای این نوع بیمه پرداخت می‌شود، در واقع تفاوتی است بین درآمدی که شخص می‌توانست دریافت دارد و درآمدی که وی علی‌رغم صدمه، انتظار کسب آنرا دارد. این بیمه جبران درآمد سالیانه افراد صدمه دیده را تا همان سقف

نمایند، بخشی از این مقرری از مالیات معاف می‌باشد. و بخش دیگری که مشمول مالیات است، جهت تأمین مقرری کمکی ملی به منظور پرداخت به والدین مورد استفاده قرار می‌گیرد. در سال ۱۹۸۷ مقرری نگهداری برای حدود ۱۳۴۰۰ کودک پرداخت می‌گردد.

مقرری کودکان (Childs Pension) : در صورتی که یک یا هر دو والدین کودک فوت نمایند، این کودک مشمول دریافت چنین مقرری از سیستم‌های کمکی و اساسی می‌باشد. در سال ۱۹۸۷ حدود ۳۳۰۰۰ کودک از سیستم مقرری اساسی و ۳۸۰۰۰ کودک از سیستم کمکی

مقرریهای کمکی ملی (۷/۵ برابر حد پایه) تقبل می‌کند.

۷ - بیمه بیکاری: برای اینکه شخصی واجد دریافت این نوع بیمه گردد، باید حداقل دوازده ماه بیکار باشد (برای مشاغل آزاد ۲۴ ماه) و همچنین باید حداقل پنج ماه از دوازده ماه قبل از بیکار شدن را شاغل بوده باشد. مقرری بیمه بیکاری برای حداکثر سیصد روز و آنهم یک مرتبه (برای افراد بالای ۵۵ سال ۴۵۰ روز) قابل پرداخت می‌باشد. افراد بالای ۶۵ سال مشمول این نوع بیمه نمی‌باشند. این بیمه مشمول مالیات بوده و حداکثر برای ۵ روز در هفته پرداخت می‌گردد. در اواسط سال ۱۹۸۵ حداکثر میزان این مقرری، روزانه ۳۱۵ کرون بوده است که در اواسط سال ۱۹۸۶ به ۳۳۵ کرون افزایش یافت.^۱

— اوضاع اقتصادی: —

— ویژگیهای عمومی: امروزه سوئد در بین ملل جهان، از جمله پیشرفته‌ترین کشورهای صنعتی به شمار می‌رود. این کشور در طی قرن جاری (بویژه نیمه دوم این قرن) موفق گردید تا از یک کشور فقیر که

اقتصادش متکی بر کشاورزی و جنگلداری و برخی صنایع متکی بر منابع طبیعی (بویژه سنگ آهن و چوب) بود، به یک جامعه بسیار مدرن و صنعتی تبدیل شود. از جمله عوامل عمده‌ای که به توسعه صنعتی سوئد منجر گردیده است می‌توان به فعالیت همه جانبه و گسترده بخش خصوصی، وجود محرکها و مشوقهایی که باعث حضور فعال این بخش در بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی شده و نیز وفور انرژی ارزان (بویژه نیروی برق) و مواد خام صنعتی و همچنین روابط سازنده و پایدار صنعتی (کارگر و کارفرما) اشاره کرد. در ضمن این نکته را نباید از نظر دور داشت که درگیر نبودن سوئد در هر دو جنگ جهانی نیز در توسعه صنعتی این کشور بسیار مؤثر بوده است. در مقایسه با سایر کشورهای عضو OECD (سازمان همکاریهای اقتصادی و توسعه)، اقتصاد سوئد در بلندمدت از عملکرد نسبتاً مطلوبی برخوردار بوده است. در نتیجه سیاستهای اتخاذ شده، تولید ناخالص ملی سرانه این کشور یکی از بالاترین تولیدات سرانه در جهان می‌باشد و توزیع درآمد نیز عادلانه‌تر از هر کشور دیگری است و رفاه اجتماعی توسعه یافته می‌باشد.^۱ با اینحال

1) Sweden. Ministry of Finance. *The Swedish Budget, 1986- 87*. (Stockholm: Ministry of finance, 1986).

2) OECD. *Economic surveys. Sweden, 1988/ 89*, p.10.

متعاقب دو بحران نفتی (۱۹۷۹ و ۱۹۷۳) مشکلات بوجود آمده، همچون دیگر کشورهای صنعتی، عدم تعادل‌هایی را در سطح اقتصاد کلان برای این کشور بدنبال داشته است. طی سالهای اواسط دهه ۱۹۷۰ تا اوائل دهه ۱۹۸۰، رشد ضعیف اقتصادی، رکود تولیدات صنعتی، کاهش سرمایه‌گذاری و افزایش کسری حساب جاری و نیز کسری بودجه، از ویژگیهای عملکرد اقتصادی سوئد بوده است.

طی این مدت پرداخت سوبسید به صنایع ضعیف و زیان‌ده، گسترش اشتغال در بخش عمومی و نیز اتخاذ تدابیری جهت مقابله با افزایش بیکاری، تماماً به افزایش هزینه‌های عمومی منجر گردید. ارزش کرون سوئد در نیمه دوم دهه ۱۹۷۰، طی سه مرحله کاهش یافت، لکن به دلیل شرایط نامساعد اقتصادی بجای مانده از دوره قبل، قدرت رقابت این کشور در بازارهای بین‌المللی طی نیمه دوم دهه ۱۹۷۰ تنها به میزان اندکی بهبود یافت. در سال ۱۹۸۲، بعلت سیاست‌هایی که قبلاً اتخاذ شده بود، وضعیت، بیش از گذشته دچار بی‌ثباتی گردید که در نتیجه مقامات سوئد سیاست متفاوت دیگری مبنی بر کاهش مداخله مستقیم و تقلیل پرداخت سوبسید به صنایع و نیز تقویت «ظرفیت رقابتی

اقتصاد»^۱ را اتخاذ نمودند. استراتژی جدید در جهت کاهش عدم تعادل‌های مالی و افزایش رشد تولیدات و نیز بالا بردن درآمدهای قابل تصرف واقعی، ضمن تلاش به منظور پایین نگه‌داشتن سطح بیکاری، برنامه‌ریزی شده بود. نتایج بدست آمده که تا حدود زیادی متأثر از عوامل مطلوب خارجی بود، دلگرم‌کننده بنظر می‌رسید. بیکاری کاهش یافت و کسری بودجه برای اولین بار پس از ۲۷ سال به یک مازاد ۴۰۰ میلیون کرون تبدیل گردید. لکن نرخ تورم همچنان بالا تر از متوسط نرخ تورم در کشورهای عضو «OECD» باقی ماند و این در حالی بود که نرخ رشد اقتصادی آهسته‌تر از نرخ رشد سایر کشورهای عضو سازمان مزبور بود.^۲

اصول اصلی استراتژی اتخاذ شده برای سالهای ۱۹۸۲ - ۸۸ را می‌توان بدین شرح خلاصه نمود:

۱ - اتخاذ یک سیاست مالی انقباضی‌تر به منظور کاهش عدم تعادل در نسبت پس‌انداز/ سرمایه‌گذاری هم در بعد داخلی و هم در بعد خارجی. در این سیاست تأکید بر محدودیت هزینه شده بود، بنحوی که منجر به افزایش درآمدهای قابل تصرف واقعی گردد.

۲ - یک بهبود قابل توجه در قدرت

1) Competitive capacity of the economy.

2) OECD, op. cit. P. 10.

رقابت صنایع سوئد از طریق کاهش ۱۶ درصد در ارزش پول این کشور. در این راستا هدف این بود که سودآوری بالاتر، مشوقی گردد جهت گسترش تولیدات و اشتغال در بخشهایی که از حمایت دولت برخوردار نیستند. علاوه بر این سودآوری بالاتر در بلندمدت، از این نظر مورد توجه بوده است که پیش شرطی است برای بهبود رشد ظرفیت مولد و کارایی.

— نتایج استراتژی:

در نتیجه کاهش ارزش کرون طی سالهای ۱۹۸۱ و ۱۹۸۲، نرخ مؤثر ارز و هزینه‌های نسبی واحد کار، بین ۲۰ تا ۲۵ درصد کاهش یافتند. همچنین بدنبال کاهش قیمت‌های نسبی صادرات (حدود ۱۰ درصد) حذنهایی سود افزایش یافت.

در ابتدا، سهم صنایع سوئد در بازارهای خارجی بسرعت بهبود یافت (۶ درصد برای صادرات مصنوعات در سال ۱۹۸۳) لکن این روند از سال ۱۹۸۴ هنگامی که صادرات مصنوعات با رشد منفی متوسط سالانه ۲/۵ درصد مواجه شد، معکوس گردید. این مسئله عمدتاً معلول بدتر شدن روند هزینه رقابتی^۱ بود، بطوری که در سال ۱۹۸۸ هزینه‌های

نسبی واحد کار، کم و بیش در سطح قبل از کاهش ارزش کرون در سال ۱۹۸۲ بود. افزایش زیاد دستمزدهای داخلی، علت اصلی این روند محسوب می‌گردید، به نحوی که تنها بخشی از این افزایش از طریق کاهش تدریجی نرخ مؤثر ارز جبران گردید. علاوه بر این ساختار صنایع سوئد و بویژه محدودیت‌های ظرفیت صنایع، متعاقب فشار قوی تقاضای داخلی، باعث گردید که سوئد به میزان زیادی سهم خود را در بازارهای جهانی از دست بدهد. همچنین آشکار بود که هر نوع بهبودی در صادرات مصنوعات طی دهه ۱۹۸۰، عموماً متکی به رشد قوی‌تر بازارهای صادراتی بوده است، بطوری که طی دوره ۱۹۸۳ — ۸۸ بازارهای صادراتی برای مصنوعات، سالانه ۷/۵ درصد افزایش یافت، در حالیکه این نسبت برای دوره ۱۹۷۵ — ۸۲، ۵/۵ درصد بود^۱.

از سوی دیگر بهبود سودآوری در بخش صنایع کارخانه‌ای، طرح‌ها و سوبسیدهای حمایتی متعدد را بلامصرف ساخت و باعث افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش گردید. این امر (افزایش سرمایه‌گذاری) همراه با رشد بیشتر صادرات، موجب رشد اشتغال و به تبع آن کاهش هزینه‌های بخش عمومی و

* Cost Competitiveness

1) Ibid, p. 14.

اقدامات بازار کار^۱ (سیاست اشتغال) گردید بدین ترتیب کاهش سوبسیدها و نیز هزینه‌های مربوط به ایجاد اشتغال (بازار کار) تعادل بهتری را در حسابهای بخش عمومی بدنبال داشت. رشد نسبتاً سریع مصرف خصوصی (بطور متوسط ۳/۵ درصد بین سالهای ۱۹۸۴ - ۸۸ در مقایسه با ۰/۵ درصد طی سالهای ۱۹۷۵ - ۸۳) همچنین در تصحیح تراز بودجه موثر بود.

شتاب یافتن رشد مصرف بخش خصوصی در نتیجه، هم رشد بالاتر درآمد قابل تصرف واقعی و هم کاهشی بود که در نسبت پس انداز خانواده‌ها بوجود آمده بود.

نسبت پس انداز خانواده‌ها طی دهه ۱۹۷۰ بین ۳ تا ۵ درصد در نوسان بود که در سال ۱۹۸۲ به کمتر از یک درصد کاهش یافت و از سال ۱۹۸۵ این کاهش بیشتر شده بطوریکه نسبت مزبور منفی گردید. رشد درآمدهای قابل تصرف واقعی، کمتر از خالص انتقالات به بخش عمومی - همچون دوره قبل - متأثر بود و عمدتاً تحت تأثیر رابطه بهبود در مبادله قرار داشت. کاهش نسبت پس اندازها در اوائل دهه ۱۹۸۰، با کاهش خالص سرمایه گذاری خانوارها در بخش مسکونی توأم بود، که این امر ضمناً بر ثبات بودن نسبی پس اندازهای مالی نیز

دلالت می‌کرد. لکن کاهش پس اندازها از سال ۱۹۸۵ دقیقاً معلول کاهش پس اندازهای مالی که متأثر از مقررات (deregulation) در بازارهای مالی داخلی و نیز اثراتی که افزایش سریع قیمت‌ها در بازار بورس بر ثروت داشته، بوده است. در نتیجه بهبود تراز بودجه و علی‌رغم کاهش پس انداز خانوارها، پس اندازهای مالی موجود برای سرمایه گذاری و خالص استقراض از خارج طی سالهای ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۸، ۶/۵ درصد تولید ناخالص داخلی به ۲ درصد افزایش یافت و از سوی دیگر پس اندازهای مالی بخش تجاری، طی این مدت از ۳ درصد تولید ناخالص داخلی به ۳- درصد کاهش یافت که این امر، هم نتیجه سرمایه گذاری بیشتر و هم پس اندازهای کمتر بوده است.

«ترکیب رشد مصرف خصوصی»

نرخهای رشد متوسط سالانه (درصد) ناشی شده از:

نسبت بر اندازه‌ها	مالیات‌ها و انتقالات	درآمد واقعی هر ناغسل	اشتغال	رشد واقعی مصرف عمومی	
۰/۳	-	۱/۴	۰/۷	۱/۴	۱۹۷۰ - ۸۲
۰/۵	۰/۳	۱/۴	۰/۸	۲/۳	۱۹۸۲ - ۸۸

مأخذ: OECD, Sweden 1988/89.

ترکیب رشد مصرف خصوصی از فرمول زیر حاصل آمده است:

$$C = N \frac{Y}{N} \cdot \frac{YD}{Y} \cdot \frac{C}{YD}$$

که در آن: درآمد قابل تصرف واقعی خانوار = YD

درآمد واقعی خانوار = Y

اشتغال = N، حجم مصرف خصوصی = C

سالهای اخیر نمی‌باشد، چرا که سرمایه‌گذاری غیرمرئی^۲ در بخش صنایع رشد سریعی داشته است. هزینه‌های تحقیقات و توسعه، بازاریابی و غیره ۵۰ درصد از کل سرمایه‌گذاری را تشکیل می‌داده است. علاوه بر این خالص سرمایه‌گذاری در خارج نیز افزایش قابل توجهی را نشان می‌دهد و حتی اخیراً بدنبال طرحهای مربوط به وحدت بازار اروپا، بیشتر نیز شده است.

پس اندازه‌های بخش تجاری، علی‌رغم افزایش سود در بخشهای بدون حمایت^۱، کاهش یافتند، همچنانکه مالیات‌ها و سود سهام پرداختی به خانوارها افزایش پیدا کرد و این در حالی بود که سوبسیدها و سایر انتقالات بتدریج از بخش عمومی کمتر شدند.

افزایش حدود ۲ درصد در سرمایه‌گذاری ثابت، نسبت به تولید ناخالص داخلی، نشانگر وسعت افزایش سرمایه‌گذاری طی

1) Exposed sectors

2) In tangible Investments.

«سرمایه گذاری تجاری»

(میلیارد کرون)

۱۹۸۷	۱۹۸۲	۱۹۸۱	
۱۶۷/۶	۱۲۵/۱	۹۱/۳	سرمایه گذاری ثابت
۲۱/۷	۱۴/۴	۸/۵	هزینه تحقیقات و توسعه
۱۹/۸	۸/۳	۴	سرمایه گذاری مستقیم در خارج* (ناخالص)

* تنها شرکتهای غیرمالی را شامل می شود.
 مأخذ: OECD, sweden 1988/89.

ظرفیت موجود کارخانجات و تقاضای شدید خارجی، صادر کنندگان مصنوعات اقدام به افزایش قیمت محصولات خود نمودند.

بعنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی، رابطه مبادله از سال ۱۹۸۳ بیش از ۳ درصد افزایش یافت. ضمناً نرخ بهره قروض خارجی نیز از ۱۲/۲ درصد در سال ۱۹۸۳ به ۸/۶ درصد در سال ۱۹۸۷ کاهش یافت که این به معنای بهبود یافتن حساب جاری تا حدود ۰/۷۵ درصد تولید ناخالص داخلی بود. از سوی دیگر هنگامی که حساب جاری سوئد مورد ارزیابی قرار می گیرد، درآمد حاصل از سرمایه گذاری مستقیم خارجی این کشور زمانی ملاک قرار می گیرد که واقعاً به سوئد بازگشته باشد و نه همچون بسیاری از کشورهای دیگر به محض آنکه تعلق گرفت

کسری حساب جاری (۳/۵) درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۹۸۲ نیز به سرعت بهبود یافت. در سال ۱۹۸۴ یک مازاد جزئی حاصل گردید و پس از آن تراز خارجی به تعادل نزدیک تر شد، همراه با کسری حدود یک درصد تولید ناخالص داخلی در سال ۱۹۸۸. در میان عواملی که به بهبود تراز خارجی کمک کردند، از همه مهمتر، بهبود رابطه مبادله و رشد قوی صادرات را می توان ذکر کرد. کاهش یافتن نرخ مؤثر بهره قروض خارجی نیز در این راستا تا حدودی مؤثر بود.

بهبود رابطه مبادله عمدتاً معلول کاهش قیمت های نفت و بویژه اخیراً، بعلت افزایش قیمت های بازار جهانی محصولات جنگلی بود. علاوه بر این با توجه به استفاده زیاد از

(Accrual basis)^۱ محاسبه شود.

تورم داخلی از سال ۱۹۸۳ به میزان قابل توجهی کاهش یافت و تفاوت نرخ تورم در سوئد با متوسط نرخ تورم در کشورهای عضو OECD بتدریج کاهش پیدا کرد بطوری که در سال ۱۹۸۸ به حدود ۲ درصد رسید. دلیل عمده تورم نسبتاً بالا در سوئد، رشد سریع دستمزدها می باشد که به میزان زیادی به وضعیت بازار کار در این کشور مربوط می گردد. لکن رشد نسبتاً ضعیف بهره وری و سیاست قیمت گذاری محصولات کشاورزی از سوی دولت نیز، در رشد تورم مؤثر بوده است. قابل ذکر است که تفاوت زیاد و مداوم نرخ تورم در سوئد و سایر کشورهای عضو OECD، تهدید عمده ای برای به ثمر

رسیدن استراتژی کاهش بیکاری در این کشور محسوب می شود. در مجموع باید گفت که بهبود عملکرد اقتصادی سوئد طی دهه جاری عمدتاً معلول سیاستهایی بوده است که بعد از سال ۱۹۸۲ در این کشور به مورد اجرا گذارده شد. البته نباید از نظر دور داشت که شرایط مطلوب خارجی در این راستا نقش مهمی داشته است، در واقع شاید بتوان گفت که محیط مطلوب خارجی باعث گردیده است که برخی از عدم کارآئیهای ساختاری در اقتصاد سوئد، خود را آنگونه که هستند نشان ندهند و چه بسا در صورت نامطلوب شدن شرایط خارجی، این عوامل غیرکار آمد خود را ظاهر سازند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱ - یک نوع روش حسابداری است که برای یک دوره معین مخارج انجام شده و درآمد حاصله را نشان می دهد، حتی اگر این مبالغ در واقع نقداً پرداخت یا دریافت نشده باشد.

2) *The Swedish Economy, Facts and Figures. 1988.* Swedish Intitute (Lund: 1988), p. 8.